

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Formularz nr 4. Ogólne wytyczne wprowadzania danych.

Szczecinek, 10 grudnia 2018r.

Beata Dudzic
ZOL Szczecinek

Karta sygnalizacyjna (informacyjna)

§ 5

1. Podstawowym źródłem informacji o zagrożeniach lasu **jest karta sygnalizacyjna (formularz nr 1)**. W przypadku wystąpienia szkód powierzchniowych pełni ona funkcję karty informacyjnej. Nadleśnictwo wypełnia ją i przesyła do RDLP i właściwego terytorialnie ZOL.
2. W sytuacjach wymagających rozpoznania (diagnozy) nadleśnictwo wypełnia kartę sygnalizacyjną i przesyła do ZOL, a w miarę potrzeby do specjalistycznej placówki, np. Instytutu Badawczego Leśnictwa (IBL), wraz z materiałem do analizy.
3. ZOL, po wykonaniu analizy, odpowiedź (diagnozę) wraz z kopią karty sygnalizacyjnej przesyła do nadleśnictwa i RDLP.
4. Nadleśnictwo wypełnia funkcjonującą w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych (SILP) **kartę ewidencyjną (formularz nr 2)** występowania szkodników, chorób i szkód, z uwzględnieniem odpowiedzi ZOL lub innej specjalistycznej placówki.

Funkcja karty sygnalizacyjnej:

- Uzyskanie rozpoznania (diagnozy) na podstawie przesłanego materiału do analizy (siewki, sadzonki, części roślin-pędy lub zdjęcia terenowe).
Przesyłana w formie papierowej w jednym egzemplarzu do ZOL (lub innej placówki specjalistycznej) na bieżąco po stwierdzeniu szkody.
Należy wypełnić wszystkie możliwe do wypełnienia pola karty sygnalizacyjnej.

Funkcje karty informacyjnej:

- Zgłoszenie szkody powierzchniowej w ciągu 7 dni od jej powstania w formie elektronicznej do ZOL, RDLP.

KARTA SYGNALIZACYJNA

Karta sygnalizacyjna (informacyjna) o występowaniu szkodników, chorób i szkód			
Adres leśny SILP		z dnia	
		17 05 04	
		1/2014	
Załącznik - karta zbiorcza** KOD		Nr karty	
11	RDLP	Szczecinek	4 Oddział
02	Nadleśnictwo	Bobolice	5 Pododdział - wydzielienie
	Obwód	Kurowo	6 Kwatery - pole siewne
	Leśnictwo	Szkółka I.	7 Gatunek uszkodzony
1	Szkoda	Zamieranie siewek	8 Powierzchnia całkowita
2	Sprawca		9 Powierzchnia uszkodzona
3	Data zauważenia szkód	14.05.2014	10 Stopień uszkodzenia**
11	Charakterystyka drzewostanu		gleba
	typ siedliskowy lasu		inne:
	skład gatunkowy (symb. prod.)	1/0	
	uksztalowanie terenu		
	wiek		
12	Opis uszkodzenia: Zamieranie siewek, przewężenie szyi korzeniowej, zamieranie pędów.....		
13	Poprzednie szkodniki, choroby, szkody: Brak, mszyce, zgorzel		
14	Wykonane zabiegi hodowlane i ochronne: Pielenie, nawożenie, Gwarant 500SC- 25.04, Thiram Granuflo 80 WG-10.05;.....		
15	Informacje dodatkowe: Siew 25.04, siewy przykrywane do pierwszych wschodów.....		
16	Data, miejsce oraz rodzaj pobranej i załączonej próbki: 17.05.-kwatery, siewki z glebą.		
Leśniczy:		Nadleśniczy:	
podpis		podpis	
Otrzymują:		RDLP*	
		Instytut Badawczy Leśnictwa*	
* Niepotrzebne skreślić		Zespół Ochrony Lasu*	
		Szczecinek	

Pow. całkowita wydzielania (w ha)
lub pola siewnego (w arach)

Pow. uszkodzenia odnosimy do całej
powierzchni lub pola siewnego
(może być zredukowana) podawana
w arach (szkółki) lub hektarach
(uprawy, ...

Stopień uszkodzenia (nasilenie szkód)-
dot. rosnących egzemplarzy (na szkółce,
uprawie), jest to przeciętny stopień
uszkodzenia drzew w określonej lokalizacji
ujęty w trzech stopniach:

- 1 (słaby) – od progu rejestracji-30%,
- 2 (średni) – 31-60%
- 3 (silny) – powyżej 60%

KARTA SYGNALIZACYJNA

Ekspertyza Zespołu Ochrony Lasu		w Szczecinku
A.	Numer ewidencyjny	ZOL.8.711. .2015.11
B.	Data wpływu karty	
C.	Ekspertyza została wykonana i opisana dnia : laboratoryjnie	
D.	Opis stwierdzonych szkód Dotyczy : Objawy :	
E.	Sprawca (sprawcy) szkód lub choroby	
F.	Zalecenia i uwagi	
Form. nr 4		
G.	Ekspertyzę wykonał : St. specjalista Rafał Perz Poradę udzielono telefonicznie: .2015 r.	
Otrzymują :	Nadleśnictwo RDLP	Szczecinek

Kontrola szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze

§ 96

Ocenę uszkodzeń wykonuje się w szkółkach, uprawach, młodnikach i starszych drzewostanach, w terminach podanych w kalendarium dołączonym do formularza nr 4 bądź bezpośrednio po wystąpieniu uszkodzeń. Jako poziom szkód istotnych podlegających rejestrowaniu w formularzu nr 4 przyjmuje się: **5% w szkółkach, 10% w uprawach i młodnikach oraz 3% lub 10% w starszych drzewostanach w zależności od czynnika sprawczego.**

Uszkodzenia spowodowane przez cz. abiotyczne oraz choroby drzew leśnych spowodowane przez grzyby patogeniczne i wykonane zabiegi ochronne - Formularz nr 4

1. Dane wprowadzane do Formularza nr 4 dotyczą występowania (powierzchni) uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne, antropogeniczne oraz choroby drzew i krzewów leśnych spowodowanych przez grzyby patogeniczne oraz wykonanych zabiegów ochronnych.
2. Dane pochodzą z podstawowych dokumentów źródłowych (formularz nr 2) wprowadzanych w danym nadleśnictwie.
3. Wykazane powierzchnie powinny uwzględniać wszystkie zdarzenia zgłaszane w danym roku kartami sygnalizacyjnymi i informacyjnymi.

KOD

RDLP	
Nadleśnictwo	

Formularz nr 4

**KWESTIONARIUSZ WYSTĘPOWANIA USZKODZEŃ
SPÓWODOWANYCH PRZEZ
CZYNNIKI ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE ORAZ
CHOROBY DRZEW LEŚNYCH
SPÓWODOWANYCH PRZEZ GRZYBY PATOGENICZNE I
WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH
w roku**

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania [ha]			Ogółem	Zabieg ochronny [ha]		
		Skołki i młoczniki	Uprawy i młodych w wieku do 20 lat	Drzewostany w wieku powyżej 20 lat		mechaniczny	biologiczny	chemiczny
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	a) zakłócenia stosunków wodnych:							
2	– podopiętanie i zalanie							
3	– obniżenie poziomu wód, susza							
4	b) niskie i wysokie temperatury:							
5	– oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie							
6	– zmrózenia, zwarzenia							
7	c) wiatr							
8	d) śnieg							
9	e) grad							
10	f) pożar							
11	Imię zanieczyszczeń							
12	Passyżnicza zgorzel siewek gatunków:							
13	– iglastych							
14	– liściastych							
15	Szara pleśń							
16	Osutki sosny							
17	Osutki modrzewia							
18	Osutki innych gatunków:*							
19	Rdza na igłach/liściach							
20	Mączniak dębu							
21	Zamieranie pędów sosny							
22	Zamieranie pędów:*							
23	Skęptak sosny							
24	Rdza kory sosny zwyczajnej							
25	Rdza kory wejmutki							
26	Rak jodły							
27	Rak modrzewia							
28	Raki topoli							
29	Zgorzel kory, pomór topoli							
30	Holenderska choroba wiązu							
31	Zamieranie brzozy							
32	Zamieranie buka							
33	Zamieranie dębów							
34	Zamieranie jesionu							
35	Zamieranie olszy							
36	Zamieranie innych gatunków drzew:*							
37	Opieńkowa zgnilizna korzeni							
38	Huba korzeni							
39	Huba sosny							
40	Cypręś ogniowy							
41	Drzewa zahubione iglaste							
42	Drzewa zahubione liściaste							
43	Inne choroby							
44								
45								

* Podać gatunek drzewa.

– zestawia nadleśnictwo   Data   Sporządził(a)

Termin: Odbiorca: Forma przekazania:
do 30.11   ZOL   elektroniczna

Formularz nr 4 - Abiotyczne

1. Szkody powstałe w następstwie zakłócenia stosunków wodnych oraz niskich i wysokich temperatur:

- uszkodzenia na szkółce w wysokości **5% i wyżej dotyczą powierzchni pola siewnego**,
- na uprawach, w młodnikach i drz. starszych uszkodzenia na poziomie **10% (powierzchniowo lub grubizna drzewostanu) i wyższym odnosi się do pow. wydzielania.**

Np. podtopienia w 2017 roku – zamieranie w 2018 roku (podtopienia + wtórne), należy wprowadzić w formularzu nr 3 (wtórne) oraz 4 (podtopienia i zalania).

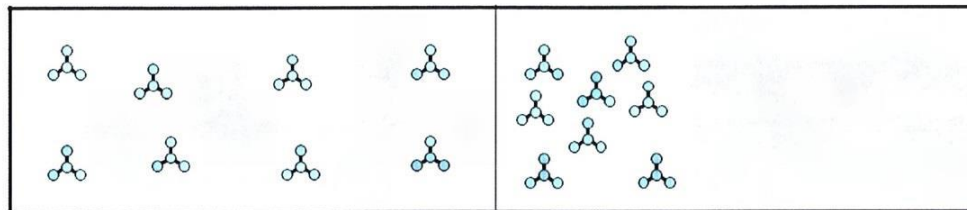
2. Szkody od wiatru i śniegu (gradu):

- należy wykazywać powstałą powierzchnię otwartą **wymagającą odnowienia**. Jeżeli szkody miały charakter pojedynczy lub grupowy bez potrzeby odnowienia, wykazuje się powierzchnię drzewostanów w których uszkodzone zostało **ponad 10% grubizny drzewostanu lub powierzchni.**

3. Szkody od pożaru - dane pobierane automatycznie z arkusza pożaru wprowadzonego w SILP .

4. Szkody od wyładowań atmosferycznych (piorun) – ewidencja w oparzenia.

Powierzchnia występowania szkód - przy występowaniu rozproszonym podaje się całkowitą pow. wydzielenia, przy wyst. skupionym rzeczywisty zasięg (np. pow. luk, gniazd, kęp).

W przypadku hub i zgnilizn, a także grzybów patogenów korzeni, po osiągnięciu lub przekroczeniu wartości progowych za powierzchnię występowania uznajemy powierzchnię wydzielenia.

Formularz nr 4 - Zabiegi

1. Wszystkie zabiegi w szkółkach (również profilaktyczne) przeciwko chorobom grzybowym należy traktować jako zabiegi ochronne.
2. Zabiegi ochronne (profilaktycznie i interwencyjne) podajemy raz z danej powierzchni - bez dublowania.
3. W przypadku szkółek powierzchnia zabiegu powinna być równa lub wyższa od powierzchni występowania.

Formularz 4 Patogeny

1. Szara pleśń, osutka sosny, osutka modrzewia (opadzina md), osutki innych gat., rdze, mączniak dębu, zamieranie pędów sosny i innych gat., skrętał sosny, plamistości liści i przewężenie podstawy łodygi :
  - na szkółce odnosimy do pola siewnego (5% i więcej),
  - uprawy, młodniki (10% i więcej),
2. Zamieranie drzewostanów brzoźowych, bukowych, dębowych, jesionowych, olszowych (wiersz 31-35) **nie dotyczy powierzchni szkółki**. Ewidencjonuje się gdy jest powyżej 10% drzew uszkodzonych w stopniu 2 lub 3 (tabele 13-17 w IOL).
3. Drzewostany starsze - rdza kory sosny, rdza kory wejmutki, holenderska choroba wiązków, rak jodły, rak modrzewia, rak topoli, huba sosny, czyreń ogniowy i inne huby drzew leśnych – ewidencjonują się gdy jest powyżej 3% opanowanych drzew.

Formularz nr 4

1. Huba korzeni oraz opieńkowa zgnilizna korzeni – powierzchnia zagrożona:

uprawy – ponad 10% drzewek porażonych i martwych

młodniki – co najmniej 3 ogniska chorobowe na ha

drzewostany starsze - powierzchnia powstałych luk $>10\%$ - pow. drzewostanu.

Dziękuję za uwagę

Zespół Ochrony Lasu
w Szczecinku
ul. A. Mickiewicza 2
78-400 Szczecinek
zolszczecinek@lasy.gov.pl
tel. +48 94 37 263-00,
fax +48 94 37 263-01

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Dyrekcja Generalna
Lasów Państwowych
ul. Grójecka 127
02-124 Warszawa
sekretariat@lasy.gov.pl
tel. +48 22 58 98 100,
fax +48 22 58 98 171

---

www.lasy.gov.pl